

**Talousvaliokunta**  
TaV@eduskunta.fi

Viite: Lausuntopyyntönne 1.12.2022 HE 126/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaivoslain muuttamisesta

### **Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) lausunto**

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kiittää talousvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua turvallisuuden näkökohtien huomioimisesta hallituksen esityksessä eduskunnalle kaivoslain muuttamisesta (HE 126/2022 vp).

Tukes kannattaa kansallista turvallisuutta koskevien näkökohtien huomioimista sääntelyssä Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) vastineen mukaisesti.

Tukes pitää tarkoituksenmukaisena **kaivostoiminnan** kansallista turvallisuutta koskevan päätöksenteon osoittamista valtioneuvostolle tai työ- ja elinkeinoministeriölle TEM:n vastineen mukaisesti. Tukesin näkemyksen mukaan molemmat vaihtoehdot ovat toteutettavissa.

Tukes kannattaa TEM:n vastineessa esitetyn kansallisen turvallisuuden määritelmän lisäystä lakiehdotukseen. Tukes pitää esitettyä määritelmää: *7) kansallisella turvallisuudella maanpuolustusta, huoltovarmuutta, yhteiskunnan kannalta välttämättömän infrastruktuurin toimintaa tai muuta näihin rinnastettavaa kansallista tai yhteiskunnallista etua* riittävänä ja kattavana.

Lisäksi Tukes esittää, että 68 § kaivoslupan raukeaminen kansallisen turvallisuuden huomioon ottaminen vastaavalla tavalla kuin TEM:n vastineessa esitetään 63 §:ään. Perustelut: Nykyisessä laissa (68 §) kaivoslupa raukeaa määräajan päättyessä, mutta lupaviranomainen voi enintään kahdesti lykätä kaivoslupan raukeamista ja antaa uuden määräajan kaivostoiminnan aloittamiseksi tai määräajan toiminnan jatkamiseksi.

Tukes haluaa tuoda talousvaliokunnan tietoon lisäksi, että:

- hakijan taustojen arviointi ja selvittäminen on tehty osana lupaharkintaa kaivoslain 31 §:n mukaisesti. Sen mukaan malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa saa hakea elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain ([122/1919](#)) 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu: 1) luonnollinen henkilö, joka on täysi-ikäinen, ei ole

konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei holhoustoimesta annetun lain ([442/1999](#)) nojalla ole rajoitettu sekä 2) oikeushenkilö. Julkista keskustelua on herättänyt esimerkiksi Etelä-Suomessa tehdyt laajat varausalueet. Hallituksen esityksessä on tavoitteena rajoittaa varausalueiden koon pienentäminen ottamalla käyttöön pinta-alaperusteinen maksu.

- malminetsintälupien käsittely ja ratkaiseminen sisältää asianosaisten kuulemiset ja asiantuntijalausuntojen pyytämiset muilta viranomaisilta. **Tukes ei näe perusteita viedä etsintätyön lupaharkintaa useammalle viranomaistasolle.** Tukes korostaa, että malminetsintä on tutkimustoimintaa, josta syntyvä tieto kasvattaa kansallisvarallisuutta. Tutkimuksessa syntyvää tietoa voidaan hyödyntää useilla yhteiskunnan toimintojen alueilla ja varantoja koskevalla tiedolla on merkitystä myös kansallista turvallisuutta koskevasta näkökulmasta. Malminetsinnän tuloksena harkittavaksi tuleva kaivostoiminta on harvinaista ja kaivostoiminnan aloittaminen vaatii useita eri viranomaisomaisluksia.

Lisätietoja lausunnosta antaa:

johtaja Kirsi Levä puh. 0295 052 162, [etunimi.sukunimi@tukes.fi](mailto:etunimi.sukunimi@tukes.fi).

Pääjohtaja

Kimmo Peltonen

Johtaja

Kirsi Levä

